

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, Mártzius' 15ő napján, 1822.

Spanyol Ország.

Egy magános tudósítás után, melly Madridból Febr. 4dikén indult, ezeket közlik némelly Párisi Ujságlevelek: —

„Mi folytában critikus környűállások között vagyunk. Azon három törvényjavallások, mellyeket a' Miniszterek megerősítés végett a' rendkívülvaló Cortesek gyűlése elejébe terjesztettek, s a' mellyek közül az első a' Kérelmi-Jusnak (vagy hogy micsoda társaságoknak ne legyen jusok arra, hogy a' Királyhoz s Cortesekhez kérelmeket küldhessenek), második a' nyomtatási szabadságnak, harmadik a' Patrióta társaságoknak megszorítását illetik, hathatós ellentállásra találtak a' Cortesi gyűlésben, s ámbár az ellenkezők száma a' pártfogókét még felyül nem haladta is, de kívülről, tudniillik a' Communosok és Respublikanosok pártja által is, nagyon segítették. Az ezen három törvényjavallások felett való vetekedés Febr. 2dikán kezdődött-el a' gyűlésben. Azonnal 19 Követek kívánták, hogy beszédek tarthassanak ezen javallások ellen, kik között voltak, Romero - Alpuente, Diaz, Calatrava s a' t. A' pártfogó Orátorok között voltak, mint nevezetesebbek, Gróf Toreno, Martinez-de-la-Rosa, Sanchez-Salvador s mások. — A' kérdés, melly felett ezen első beszédek tartattak, a' volt, hogy fel kell-e a' Biztosság javallásait, mellyeket az ezen tárgyakra nézve a' gyűlés elejébe terjesztett, vitatás alá venni?

Az ellenkezők közül Calatrava ek-

képpen beszélt: — „Hiszem, Uraim, hogy nagy szolgálatot fogunk tenni a' Statusnak, ha a' Biztosság által javalltatott három törvényeket (*), még csak vitatás alá se' vesszük. Nagyon sürgető, hogy azon rosszszakon, mellyeket a' Haza szenved, nem a' Biztosságtól javalltatott eszközök által iparkodjunk segiteni, hanem olly Radikalis eszközök által, a' mellyekről ezen Nemzeti Congressus már egyszer az egész nemzet szemei előtt megemerte azt, hogy csak ezek lehetnek fogantatosok. A' Cortesek becsülete kívánja ezt tőlünk, s a' Királynak se' tehetünk ennél jobb szolgálatot. En egyáltalában szükségesnek tartom azt, hogy a' Cortesek, minekelőtte ezen vetekedésekbe belé bocsátkoznának, emlékezzenek vissza azon eszközökre, mellyeket utóbb a' Királyhoz küldött Válaszokban ő Felségének ajánlottak, s a' mellyek csak egyedül nyugtathatták - meg az elméket, de a' Király' és Nemzet' szerencsétlenségére, meg nem esmertettek. A' Cortesek azon Válaszokban, mellyet a' mult December 18dikán a' Királyhoz küldöttek, a' Haza' veszedelmeiről beszélvén azzal a' Ministériumra céloztak, s azt állították ezen veszedelmek főbb okozójának lenni, és hogy a' nemzetnek mostani állapotja természet szerint onnét vette származását, hogy a' Ministérium a' maga erkölcsi erejét s a' közönségnek vetekedésében minden tekintetét egészen elvesztette. Midőn a' Cortesek a' Ministériumnak megváltoztatását javallották, ugyan

akkor azt is kinyilatkoztatták, hogy ők készek arra, hogy magokat az ő Felső Országlószékével egyesítvén, azzal, valamilyen a' Királyi elsőségi jásokban úgy a' közönséges szabadságnak fenntartásán is, közönséges iparkodással fognak dolgozni. Ezen Clausulát arra használta az Országlószék, hogy a' tudva lévő három törvényjavallásokat előnkbe terjéssze: hanem én azt kérdelem, hogy hát az Országlószék mit tett a' maga részéről, arra nézve, hogy a' mi hozzá intézett kívánságunknak fő pontja tellyesítették? Megtette-e a' Ministériumban azon változásokat, mellyeket azon veszedelmek kívántak, mellyeket a' Nemzet annak hibája miatt szenved. Ujabbán kérdelem, hogy miképpen használta az Országlószék a' Cortesektől hozzá küldetett Válaszban kifejezett kívánságokat? Hogyan gondolható az, hogy ezen Országlószék azon szempillantásban, midőn a' mi gyűlésünk' eloszlásának ideje elközelgetett, előnkbe jövéen, a' kérdésben lévő veszedelmeknek elhárításokra azt az eszközt javallhassa, hogy a' nemzet szabadságait, megszorító törvények által vasra-verjük? Talám éppen közönséges átok alá akarják vetni ezen nemzeti Congressust, a' melly pedig semmi olyat nem cselekedett, a' mi által ezt megérdemelte volna? —

„Az Országlószék a' Miniszterek közül azokat, kiket elküldött, 's a' kiket a' közönséges vélekedés bűnösöknek tart, az ő letételéskor dicsérettel tetézte, a' melly valóságos vádoltatása a' Nemzeti Congressusnak. A' Miniszterek között változások történtek, de én a' nélkül, hogy azt vizsgálám, hogy ezen változások a' nemzet' indulatjába micsoda befolyással voltak, csak azt kérdelem, hogy azon Miniszterek, kikről a' Cortesek az egész Nemzet előtt kinyilatkoztatták, hogy nem bírnak a' Mi-

niszteri foglalatosságoknak folytatására meghívantató elégséges erkölcsi erővel, alkalmatosok lehetnek - é arra, hogy most két-két Miniszter' foglalatosságait tellyesíthessék, mint, a' régi megmaradott Miniszterek közül valósággal megtörtént kettővel, hogy két Miniszteri foglalatosságok bizattak reájok? Illy környüállások között, lehetetlen, hogy a' Biztosságtól ajánlatott törvényjavallásokat helybehagyassam, és kérem ezen Nemzeti Congressust, hogy előbb, hogy sem ezeknek további megfontolásába belébozsátkozna, az itt következő javallást fontolja és határozza-meg, tudniillik: — „Mint hogy a' Miniszterium még nem kapta - meg azon erkölcsi erőt, mellyet attól a' nemzetnek hathatós kormányozása megkívánna, következésképpen még nem alkalmatos arra, hogy a' thronusnak méltóságát 's elsőségi jusait fenntartathassa 's azoknak tiszteletet szerezhessen, a' mellyeket pedig a' Státus' állapotja a' Miniszteriumtól sürgetőleg megkívánna és ezt a' Congressus a' mult December' 18dikán szívére kötötte: erre nézve úgy itélnek a' Cortesek, hogy a' most elejébe terjesztett három törvényjavallások nem csak nem elégségesek azon veszedelmeknek, mellyekről az Országlószék beszéll, elhárításokra, hanem még előitéletűek is; 's a' jelenlévő szempillantat éppen nem alkalmatos arra, hogy a' Congressus most, az elejébe terjesztett három törvényjavallásokat, fontolás alá vegye.“

A' Miniszterek' javallásinak pártfogóját 's ezek közt Martinéz-de-la-Rosa, így felelték a' Calatrava' okoskodására: — „Micsoda okokat hozhatnának fel a' Cortesek arra, hogy az Országlószéktől javalltatott megszorító (Repressiv) törvényeknek megvizsgálására ki nem akarnak bocsátkozni? Azt mondják, hogy a' Miniszterek

nem bírnak elegendő erkölcsi erővel arra, hogy a Státust kormányozhassák 's a t. Lehetetlenség az, Uraim, hogy mi Spanyol Országban Szabadságra juthassunk, ha az Országlási külömbkülömb Hatalmak, a magok jusaiknak határai közzül minden szempillantásban kilépnek. A Constitúció just adott a Királynak arra, hogy a maga Minisztereit kinévezhesse 's letehesse, 's mint ha a most eléfordúlt szomorú történetet előre el-látta volna, azt is hozzá adta, hogy a Király ezt, szabadon cselekedhesse. Elmondhatjuk é pedig, hogy a Király ezen jussal szabadon él, ha a Törvényhozó Hatalom minden szempillantásban a maga Birói-széke elejébe hozza ezen kérdést: Hogy bírnak-é, vagy nem bírnak, a Miniszterek elegendő erkölcsi erővel? ... A mi Patriótai társaságaink titkolódás nélkül prédikálják a Rebelliót. Tellyességgel nem arról van itt a szó, hogy az Országlószerk' kezébe új fegyverek fognak adattatni, hanem arról, hogy a fegyvereket a fejtelenség' kezéből, mi módon lehessen kiragadni?

(*) Azok a három törvényjavallások, melyeket a Biztosság a Királyi Nyilatkoztatásnak megvizsgálása után a Cortesek' gyűlése elejébe terjesztetett, 's a melyek felett ezen vetekedések eléfordútlak, ezek voltak: —

1. A nyomtatási szabadsággal való visszaélés ellen — „Azon írásnak, mellyel úgy lehessen bánni mint büntetésreméltóval, arra méltónak lenni egy Esküdtékből álló ítélőszék által kell megismerettni. Az Esküdtéknek ki kell mondani azt, hogy az ő meggyőződésük szerint ez vagy amaz meghatározott írás, ez vagy amaz meghatározott Bendeléssel ellenkező vagy lázszasztó principiumot foglal magában, vagy pedig ezt vagy amaz a meghatározott személyt megsérti. A nyomta-

tási szabadsággal való visszaélés, pénz-büntetésen kívül 2—3 hónapig tartó fogsággal is megbüntethessék. Ha az író nem esmertetik, a nyomtató vétetődjék elé, 's a t. —

2. A Kérelmi Jussal való visszaélés ellen — „Az Országlószerk'hez intéztetendő Kérelmeknek foglalatja csak személyes ügyet illethessen. Ha a Kérelem alatt több nevek talátlatnak, mindnyálok személyes felelettel tartozzanak, 's az 5 elsők arról is felelni tartoznak, hogy az aláírások mind valóságosok. Az illy Kérelmeket a katonák, csak mint polgárok, úgy irhatják alá. A kinyomtatott Kérelmek a nyomtatást tárgyzató törvények alá tartozzanak. —

3. A Patrióta társaságok' visszaélése ellen — „Az Országlószerk' hatalmaztassék meg arra, hogy ez vagy amaz Patrióta társaságot elnyomhassa, ha abban törvényel ellenkező beszédek tartatnak. Más részről a Polgári Kormányozóknak adattassék hatalom arra, hogy bizonyos személyeknek, neveknek 's lakhelyeknek bejelentése után engedtessék meg, hogy illy társaságokat állíthassanak fel. Hanem ezen társaságok csak nappal, 's nem közönséges (kávé, korcsma) házakban tartathatnak, 's csak leiratott Beszédeket lehet bennek felolvasni, 's az Orátor' nevének, a ki azért felelni tartozik, jegyzőkönyvbe kell beirattatni. Egyéb eránt ezen Patriótai társaságokat solia sem kell olly Egyesületeknek tartani, a melyek valamely politikai vagy polgári hatalommal bírhatnak.“

A Febr. 2dikán tartatott ülésben még el nem végződhettek a Calatrava' javallása felett való vetekedések, hanem még 3dikán is ezek folytattatnak: de végezetre voksolás alá bocsátlatván, 90 votumokkal 84 ellen visszavetett, 's esz-

szerint csak hat votumokból álló többséggel határozathatott-meg csak az is, hogy a' Biztosság által ajánlatott három törvényjavallások megfontolás alá bocsátásának — „s a' Fejedelmi népnek (így rekeszti-be szavait a' feljebb említett Madridi tudósító) ez is olly nagyon ellenére volt, hogy azon estve (3dikban) az uczákon le 's fel tolongván a' sokaság, a' Polgári Kormányozót, a' ki megnyugtató 's intő beszédet akart hozzá intézni, kigunyolta. — Általában szólván, olly nagy boszúsággal fogadta az eszelős nép az uczán csak azt is, hogy a' fennforgó kérdésnek további megfontolás alávetése, hat voksokból álló többséggel meghatározott legyen, hogy több Követeket, milyenek voltak Toreno, Martinez-de-la-Rosa 's mások, kik a' Biztosság' vélekedésének pártját fogták, nem csak kigunyolt, hanem halállal is fenyegetett.

A' Madridból érkezett újabb tudósítások szerint azonközben, a' Polgári Kormányozó hathatós proklamációt intézett a' néphez, melly által egyebek közt keményen megtiltatott az, hogy a' Cortesek' szálája előtt az ülés alatt 's a' Követeknek be és kimenetelekor a' lármázó nép összehgyülekezzék, 's lármás, mocskolódásokat, fenyegetőzéseket 's több efféléket kövessen-el. — A' nyomtatási szabadsággal való visszaélésnek megszorítására nézve is meghatározattak a' Cortesi gyűlésben néhány Czikkelyek, melyekről a' jövő Ujságunkban bővebben fogunk emlékezni.

Francia Ország.

A' Francia Gazette illy magános tudósítást közöl Bayonnéból Február. 12dik napjáról: — „Notalde nevű Spanyol Oberster, a' ki Párisban sokáig lakván ott nagyon esmeretes, innét Febr. 10dikén Spanyol Ország felé útnak indult.

Miőn bagáziája már a' hajón volt, hogy a' Bidassoa vizén által evezzen, ötet a' Vámosok körül vették, 's az írásait kívánták. Ő a' passust ugyan elémutatta, hanem egyéberánt holmijét megvizsgáltatni engedni tellyességgel nem akarta. A' Vámosok tehát, mint az elejebbe adatott rendelés kívánta, ötet fogságra tettek 's a' bagáziás-zsákját tulajdon pecsétjével megpecsételték 's Bayonnébe vissza küldték. Gondolják, hogy magát az Oberstert is visszahozzák ide, hogy bagáziás-zsákjának felnyitásakor személyesen jelen lehessen. Azt mondják ezen Oberster felől, hogy ő volt, a' ki 1808ban azon Kadixi támadást gerjesztette, a' melyben Generális Solano, mint Kormányozó, megöletett, 's a' ki 1820ban a' most folyó Revolúciónak is egyik fő gerjesztője volt, 's Leon szigetén a' katonákat elpártolásra ingerlette.

Török Birodalom.

A' Zantei legújabb tudósítások szerint, a' mellyeknek tartalma Jan. 14dikéig terjedt a' Görög Insurrekciónak fejei Moreában, a' magok' tartózkodásoknak helyét, a' melly eddig Argosban volt, által tették a' Corinthusi keskeny földnek innenső részére Megerába.

Nagy Britannia.

A' Kurir így irt Febr. 5dikén: — „Egy itt kijöve Ujságban a' beszéltetett, hogy a' Minisztereknek ma olly Királyi tudósítást akarnak az alsó ház elejébe terjeszteni, hogy a' Civillistából (az Udvar' költségeiből) fél millió font Sterlinget (fél millió forintot) el akarnak hagyni. Ezenbirnek gyávaságát, izetlenségét, akár kinek tekintetre által láthatja, a' ki azt tudja, hogy ő Felsége fél millió font Sterlinget nem olly könnyen hagyhat. Mi nem

eszközöket fognak a' Miniszterek a' jövő éjjel az alsó ház elejébe terjeszteni, mi azt előre vizsgálni nem akarjuk; különben is kevés órák múlva ítélhet azokról a' közönség: hanem merjük azt előre is erősíteni, hogy úgy fogja találni a' közönség, hogy az Országlószék mindent megtett, a' mit tőle az Ország' javára és boldogságára kívánni lehetett. "

A m é r i k a.

A' Columbiái Congressus tavaly Sept. 24dikén a' Constitútiót helybehagyván 's aláírván, annak tartása szerint Fő és Vice-Elölülőket választott a' Republikának, 's az első helyre Bolívar, a' Liberator, a' másodikra Gen. Santander választatván, az első, mint elébb, úgy most is következő értelmű irás által köszönte-meg a' megtiszteltetést: „Ő, midőn a' Hazáért fegyvert fogott, sem erejét sem talentumait meg nem fontolta, csak szerencsétlen hazájának kétségbeesett állapotja ragadta arra, hogy a' hadi dolgokat 11 esztendőök alatt kormányozza, de úgy, hogy a' Hazá' kormányozásába soha bele ne avassa magát, 's a' békesség eljövén, csak, mint magános polgár, úgy folytassa életét. Ő a' kormányozáshoz semmit nem értvén, most is csak engedelmességből fogadja-el ezen megtiszteltetést, 's csak a' hadakozásnak elvégződéséig, olly feltétel alatt, hogy a' Congressus néki a' fő kommandírozást megengedvén, az Országnak tulajdonképpen való kormányozását bizza eme' virtuosos és nagy talentumokkal bíró Generális Santanderre 's a' t.“ — A' táborhoz lett visszatérésekor minden Columbiái népekhez Proklamáziót intézett Bolívar.

B é c s.

Ö Cs. K. Felsőge f. eszt. Febr. 2d. költ

kegyelmes határozása szerint, Bernhard Antal Cs. Kir. Gőzhajósnak és Kir. Eszékí Kamarai hid- és gátépítő Árendásnak (lakása Bécsben: auf der Wieden im abgebrannten Hause Nro. 242), a' gőz használása egészen új módjának vagy egy új Gőzhajónak feltalálásáért, melly Sűrítő vagy Magyar Gőzhajónak neveztetik 5 esztendői kirekesztő Privilegiumot méltóztatott adni. Ezen privil. új találmány' mivolta szerint a' gőznek feszítő ereje nem közvetlen munkálódik a' hajtásra, mint az eddig volt közönséges machinákban, hanem csak a' víznek egy levegőmegálló (hermetice becsinált) 's egészen tele edényből való kinyomására fordítatik. A' gőzzel teljes edény; csaknem egészen megürül a' sűrítés közben 's egy alsó víztartó által szívócső segédelmével magától megtelik. Az illy módon, minden emelő vagy nyomó szivattyú nélkül egymást váltva kiemelt vagy kinyomott vízzel, különösen az olly tájakon hol a' víz szükön a' tűzre való pedig bőven van, a' felyülcsapó vízmívek könnyen hajtathatnak, 's általa a' bányának fenekeiről is a' víz felvonattathatik. Minden költséges eszközök, u. m. gőzhenger, bunko, kormány, horgascsap el vannak háritva ezen priv. találmány' mivolta szerint, 's megszerézhetése kevesebbe kerül a' hasonló erejű Anglus miveknek felé aránál is, 's nem kíván olly gondos felvigyázást sem annyi előisméreteket mint amaz; kipótolja a' tekervényes gőzmívet 's tetszes szerint lehet benne az erőt felsztani 's a' t. 's ezeknél fogva közönségesen 's a' vízszükiben lévő tájékokbeli legnagyobb mivekben is alkalmaztathatóbb és hasznosabb mint az Anglus Gőzhajó, 's a' fűrészmalmok hajtására pedig különösen alkalmas.

Febr. 28d. Bécsben, a' Státuspapir-
rosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal Conv.
Pénzben 75 11/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal
—; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 f. C.
P-ért 114 1/4; Ugyan az 1821ről 100 f. C.
P-ben —; Bizonyítás 1821diki költsön-
ről 100 fért C. P-ben 95 1/8; Bécs Városi-
Banko Obligátiók 2 1/2 pCtmal 36 1/2; —
100 forint Conv. P. 249 7/8 f. V. C-ban.
— 1 Bank-Aktzia 674 f. C. P.

Magyar Ország.

Nagy-Várad. Dicsőségesen urál-
kodó Királyunknak születése innepét Febr.
12d. buzgó örvendezéssel ülték-meg váro-
sunknak hív lakosai. Melly végre Mélt.
Kis-Szántói Lányi Imre Cs. K. Kamarás és
Első Al-Ispán Urnak vezérlése alatt a' T.
N. Vármegye Rendei 's más Uraságok a'
Cathedrale Templomba gyülekeztek, hol
Fő Tiszt. Keresztzeghi Gróf Csáky László
Püspök és Nagy Prepost Ó Nagysága
Nagy Misét 's Te Deumot tartván, a' szá-
mos gyülekezetnek érzése Ó Felségének
hoszas és szerencsés életéért buzgó kö-
nyörgében egyesült. A' Templom előtt
felállított, Herceg Hessen-Homburg és
Báró Mariásy Regementekbeli Katonaság,
hatalmas tüzeléseket tett a' Nagy Mise alatt,
melly után az ismeretes Köznépének: Is-
ten tartsd-meg Ferencz Császárt!
a' nevezett Regementbeli Katona-nevendé-
kek által elénekeltetvén minden szíve-
ket megérzékenyített, 's a' tisztelt Fő Tiszt.
Püspök Ó Nagyságát arra birta, hogy a'
nevezett Regementbeli Nevendékek iránt
eddig is sokképpen megmutatott szíves
adakozásait ezentúl még nagyobb készség-
gel igérte gyakorolni. Délben ugyancsak
a' tisztelt Püspök Ó Nagysága fényes asz-
talt adott, a' mellynél megjelent váloga-

tott Társaság ismét új jelét adta Felséges
Uruak iránt való szíves hódolásának.

Gyula Febr. 12d. Tisztelendő T.
Braun József Úr, Gyula mind két Vá-
rosa Plebánusa, az ott lévő Fő Iskola
helybeli Igazgatója, a' Gyulai Kerület V.
A. Diaconusa, 's Tek. N. Békes Vármegye
Táblabírája, Ó Felsége eránt való hódó-
lását ekképp mutatta-meg. Már Február.
10dikén a' Templomban előre kijelentette
a' Híveknek Ó Felsége születése napját,
és annak buzgó könyörgés között leendő
tartására mindeneket meghívott. Februá-
rius' 12dikén pedig harangszóval és mo-
zarak durrogásával adatott jel a' Tem-
plomba menetelre. Maga a' tisztelt Plebá-
nus Úr a' Vármegye házához ment, a' hol
Mélt. Cs. K. Tanácsos Widovich György
Első Al-Ispány Úr, Mélt. Rudnyánszky
Sándor Úrral várták a' Tek. Békes Vár-
megye több Küldöttjeit, kikhez járultak
a' Katona-Tisztibeliak, a' Város Előbbké-
lőji, a' Fő Iskola Tanítóji, 's a' helybeli
Német Iskola Igazgatói Tanítványaikkal
együtt. 9 órakor a' szokott Te Deum
elénekeltetett, ékes muzsika mellett. Hogy
pedig a' jeles nap annál emlékezetesebb
legyen, a' tisztelt Plebánus Úr a' Márjássy
Regementjéből lévő és az Istenitisztelet
alatt Sálvékat adott katonáknak személy-
szerint 1 font húst, 1 itze bort, és két-
szeres zsoldot, a' 40ig való koldusoknak
pedig, kik a' Felséges Királyi Ház hoszasú
életéért az Istennek könyörögtek, jó ebé-
det adott. Estve a' Parochia ki volt vilá-
gosítva, 's ezen napra készült felyülirá-
sokkal ékeskedett. E' nevezetes napot kö-
zönséges táncz rekesztette, mellyre a' Te-
kintetes Küldöttségen kívül, a' Katonai Tisz-
ti Karból lévők, és a' Város Előkelői meg-
hivattak és gazdagon vendégeltettek.

Igló, Febr. 15. Mint más alkalma-
tosságokkor úgy az idén is, szemebetűnő

jelét adták a' 16 Szepesi Korona Városok lakosai Ő Cs. K. Felsége iránt való jobbágyi hív tiszteletnek, midőn Ő Felségének születése napja minden Városokban de különösen itt Iglón mint a' Kir. Adminisztráció helyén fényesen innepeltetnék. Ugyan is már reggeli szürkületkor többszöri mozsár lövések jelentették az Innepet; 9 óraker pedig kezdődött az Isteni tisztelet, Fő Tiszt. Bertonj Károly Úr, Kanonok és Város Plebánusa tartván mozsár lövések alatt a' Nagy Misét, mellyen jelen voltak Nagy-Szalatnyai és Budaméri Bárá Fischer Imre Ő Nagysága Cs. K. Tanácsos és Administrator; Mélt. Nozdroviczki Nozdroviczky György Úr a' 16 Korona Városok Grófja; a' Cs. Kir. penziós Tisztek; a' Nemeaség; a' Kerületnek Tábla-Biráák és Tisztviselők; a' Városi Tanács, és számos Polgárság. Az Evang. Templomban, az Ekklesiái Előljárók 's belső 's külső Tanács megjelenésekkel 8 óraker Tiszt. T. Gotthard Mihály Predikátor és Consenior Úr nyomos beszédet tartván, Ő Cs. K. Felsége szerencsés életéért buzgó imádságot nyújtott a' Mindenható Felség széke elébe.

Az inneplést megelőző estvén a' Kerület háza, az Administrator Úr lakásai szépen ki voltak világosítva. Az épület elejét Ő Felségének a' nemzeti 3 színnel tündöklő jól talált képe diszesítette, 's fellette a' kedves köznépeknék első sora olvastatott, 's az egész Ének számos néptől muzsika mellett elénekeltetett. A' Lőcsei útszára néző folyosón kellemes világosításban tündöklöttek ezen szavak: „Eljen Hazánk Atyja Ferencz, kinek szíve a' mi kincsünk, az ő fénye a' mi szívünk.“ A' kerület háza előtt lévő tér helyen 6 égő pyramison ezen szavak fénylettek: „Polgár virtus, Fejedelmi hűség! ez innep titeket tisztel!

Vácson, Ő Cs. K. Felsége születése napján, a' Ns. Káptalan nagy egyházi pompával tartotta a' Nagy Misét, mellyen minden Hivatalbeliek jelen voltak: estve pedig a' Polgárság mintegy 200 személyre vendégséget és tánczos mulatságot adott, mellynek alkalmatosságával az egész gyülekezet elzengette az ismeretes Köznépeket.

T. Fejes Úr, a' Váczi Uraság Tiszteje, a' Herczeg Eszterházy Regementje Nevelő Intézetbeli Ifjuságnak fársangi mulatságára 1 cseber ó bort, 50 font marhahúst, egy fél borjút, 12 fejér kenyeret 's egy kosár fánkot; Polgár Prettenhofer Úr pedig ugyancsak 1 cseber ó bort ajándékoztak.

Pesten. Febr. 20 és 21d. a' Reformata Ekklesiák' négy Superintendentiái közönséges Gyűlést tartottak, mellyre nemcsak a' Fő Curátor Urak hanem a' Districtualis Curator Urak is, valamint a' Superintendentens és több Predikátor Urak megjelentek.

Nyitrán, az ottani Ns. Káptalan Custosa és Kanonokja Fő Tiszt. Roszinsky Nep. János Úr, Lázárszigeti Sz Agoston Apatura Dec. 21d. becses életét elvégezte.

Munkácson Novemb. 15öjén 1821 meghalt Nagy Tiszteletű Johannicius Basilovics Úr, Sz. Basilius Rendén lévő Hegumenus, érdemekkel teljes életének 90dik esztendejében, ki, a' polgári, egyházi és szerzetes kötelességekben mindenkör tüköre volt a' véleelőknék, 's a' Szerzet bölcs kormányozásán kívül magát egészen a' tudományoknak szentelte. Több derék Munkáin kívül nevezetes: Hierarchia Dioecesis Munkacsiensis, mellyre nézve élni fog az ő emlékezte.

Rosnyó, Február. 9d. Az időjárása nálunk száraz, nappal igen csendes és

meleg, de éjszaka mindenkor keményen fagy; csupán a' hegyeken láthatni kevés havat.

A' R. Komáromi földindulásról szóló Czikhelynek folytatásául írják, hogy azon rettentő jelenés 18 rendülésből állott. Szőnyben már Febr. 6d. reggeli 8 1/2 órákor vétetett észre némely rendülés, 's szinte 18dikig gyakran érezhető volt, a' mikor estvéli 5 órákor történt az iszonyú pattanással való ütés, melly az 1806 Sept. 22d. és 1810 Jan. 14dikinél iszonyúbb volt, de azoknál tetemesebb károkat is okozott, mert miatta a' kémények beomlottak, a' házaknak gombjaik 's vakolatjaik lehullottak 's a' kőfalak megrepedeztek. Reggeli 5 óráig tartott a' rengés, erre 7ig csendesség lett, de attól fogva minden órában két három lassú ütéseket veszünk észre. Némely keményebb 's tartósabb ütések nagy rémülésbe hozták a' lakosokat.

Határnap változtatás. A' Nagy Méltóságú Kir. Magyar Helytartó - Tanács f. eszt. Febr. 21d. 4126 szám alatt költ rendeléséből (M. Kurír VI Szám) a' Pesti Univerzitásnál megüresült Pathologiai és Materia Medicaei 1200 ft. esztendei fizetéssel járó Tanítószék bétöltésére elebb Mártz. 2dra határozott Concursus' és Recursus' napja visszavonatik, 's arra nézve f. eszt. Jún. 8dika állapittatik meg. A' Concursus és Recursus mind a' Bécsi, mind a' Pesti Orvosi - Karoknál megeshetik.

A' marha húsnak fontja, Bécsben, Mártziusra, ezüstben 8, Váltócédulában 20 krajczárra határozatott.

Tudományos Jelentés.

Esztendőnként volt számos Tanítványim és más Érdemes Hazafiak is tudják, hogy már két esztendőnél tovább fáradoztam a' Hazai Törvény Tudománynak Magyar nyelven való kidolgozásában. Ezen Munkámnak két első Könyve a' Nagy Méltóságú Magyar Helytartó Tanács vizsgálása alá vagyon terjesztve 's a' hátralevő része Juniusig minden bizonynyal elkészül. A' Munka nem csupa fordítás: hanem Deák könyvemnek kétszeresen meg bővített második kiadása leszen. Reményilem, hogy minden részben tett tökéletesítéseim megfogják a' Haza előtt bizonyítani, hogy a' Tudománynak tehetségem szerint való előbbre mozditása volt iparkodásomnak fő rúgója. Ehez képest jelentem, hogy, noha boldogult Kelemen Úr betses Munkájának valamelly fordítása kihirdettetett, én nem csak szándékomról le nem tettem, hanem inkább tellyes igyekezettel azon voltam, hogy jövendőbeli Olvasóimnak várakozását a' szövevényesebb tárgyaknak újabb felvilágosittatásával, fejtegetéseimnek szoros egybefuggásával, és az egész Törvény Tudománynak helyes rendű alkotásával is kielégítsem. Költ Pozsonyban, Febr. 15d. napján 1822.

Szilomenics Pál,
a' Pozsonyi Kir. Akademiában
M. Törvény - Tanító.